

Κριτικό σημείωμα

Ευάγγελου Α. ΣΑΜΠΡΑΚΟΥ: Εισαγωγή στην Οικονομική των Μεταφορών Β' έκδοση. Αθήναι, 2001, Εκδοτικός Οίκος Σταμούλη, σελ. 303.

Η κρινομένη Β' έκδοση της «Εισαγωγής στην Οικονομική των Μεταφορών», αναφέρεται σε όλες εκείνες τις βασικές έννοιες και αρχές, την θεωρία και τις μεθοδολογίες, που συνθέτουν την έννοια της οικονομικής των μεταφορών.

Υπό την έννοια αυτή το βιβλίο του Αναπλ. Καθηγητή του Πανεπιστημίου Πειραιώς κ. Ευάγγελου Σαμπράκου, D.E.A. και PhD στα Οικονομικά των Μεταφορών Πανεπιστημίου Lyon 2 και Ecole Nationale des Travaux Publics de l'Etat, αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό εργαλείο, απαραίτητο για την μελέτη του θέματος.

Όπως τονίζει και ο ίδιος ο Συγγραφέας στην εισαγωγή του βιβλίου, κύριος στόχος του έργου είναι να δώσει τις βασικές οικονομικές αρχές, που διέπουν τον χώρο των μεταφορών και που επιτρέπουν την ανάλυση και επεξεργασία των οικονομικών εκείνων ζητημάτων, που αφορούν τον μεταφορικό τομέα.

Το βιβλίο αποτελείται από 11 συνολικά Κεφάλαια, τα οποία το δομούνται θεματικά ως εξής:

Στο πρώτο Κεφάλαιο τονίζεται η σημασία των μεταφορών γενικότερα στην οικονομία και παρουσιάζεται η νέα διάσταση των μεταφορών στην κοινωνική και οικονομική ζωή. Ακολουθώντας, δίδεται η έννοια της Οικονομικής των Μεταφορών, με τα βασικά χαρακτηριστικά αυτής καθώς και τη θέση της στην ευρύτερη οικονομική θεωρία. Τέλος, γίνεται μία σύντομη στατιστική παρουσίαση του τομέα των μεταφορών σε επίπεδο ευρωπαϊκό αλλά και ελληνικό, όπου παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη μεγεθών σχετικών με το μεταφορικό έργο, το εισόδημα από τον τομέα, τις επενδύσεις και άλλα οικονομικά μεγέθη, που τονίζουν την αυξανόμενη σημασία των μεταφορών.

Στο επόμενο δεύτερο Κεφάλαιο, παρουσιάζονται οι διάφορες μορφές, που μπορεί να λάβει η αγορά των μεταφορών, αναλύονται τα χαρακτηριστικά της ζήτησης και προσφοράς, οι προσδιοριστικοί παράγοντες αυτών και οι βασικές ιδιαιτερότητες του κλάδου των μεταφορών. Η ελαστικότητα της ζήτησης και προσφοράς, με τους προσδιοριστικούς παράγοντες αυτών αναλύονται διεξοδικά στη συνέχεια.

Το τρίτο και τέταρτο Κεφάλαιο αντίστοιχα διαπραγματεύονται το κόστος, που συνεπάγεται η παραγωγή και κατανάλωση μεταφορικών υπηρεσιών για τον χρήστη (άμεσο κόστος), αλλά και για την κοινωνία (έμμεσο κόστος) αντίστοιχα. Αρχικά παρουσιάζεται το άμεσο κόστος παραγωγής των μεταφορικών υπηρεσιών καθώς και οι υποκατηγορίες αυτού. Το επόμενο Κεφάλαιο αφορά το εξωτερικό ή κοινωνικό κόστος, το οποίο συντίθεται από τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των μεταφορών, τα ατυχήματα και την κυκλοφοριακή συμφόρηση. Το μέγεθος των εξωτερικών αυτών επιπτώσεων (externalities) αναλύεται συγκριτικά για τα διάφορα μεταφορικά συστήματα.

Το πέμπτο Κεφάλαιο αναλύει διεξοδικά το ιδιαίτερα σημαντικό θέμα της τιμολόγησης των μεταφορικών υπηρεσιών, ανάλογα με την αγορά δραστηριοποίησης, αλλά και τους εκάστοτε στόχους των επιχειρήσεων.

Σε συνέχεια του πέμπτου Κεφαλαίου, το έκτο Κεφάλαιο εξετάζει τις διάφορες μεθόδους εσωτερικοποίησης του εξωτερικού - κοινωνικού κόστους των μεταφορικών υπηρεσιών. Τιμολογιακές πολιτικές, που αφορούν την επιβολή φόρου ρύπανσης και αποσυμφό-

Κωνσταντίνος ΓΕ.
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Καθηγητής Τμ. Οικ. και
Περιφ. Ανάπτ. Π.Π.Κ.Π.Ε.

**ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ
ΚΙΝΗΤΡΑ
ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ
ΠΛΑΙΣΙΟ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**

Αθήναι, 1993

Κωνσταντίνος ΓΕ.
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Καθηγητής Τμημ. Οικ., Περιφ. Ανά-
πτ. Παντείου Πανεπιστημίου
Κ.Π.Ε. Αθηνών

**Η ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ
ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ
ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ
ΜΕΣΑ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ
ΝΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ**

Θ' έκδοση
Αθήναι, 2001

ρησης, αλλά και της στάθμευσης, διερευνώ-
νται στο Κεφάλαιο αυτό. Επίσης, παρουσιάζονται αναλυτικά η οικονομική σημασία της επιβολής ορίων εκπομπών καυσαερίων και η χορύπανσης καθώς και κινήτρων προώθησης των δημοσίων μέσων μεταφοράς.

Στο επόμενο έβδομο Κεφάλαιο διερευνάται ο τομέας των μεταφορών από περισσότερο μακροοικονομική σκοπιά, καθώς μελετάται το αντικείμενο της αξιολόγησης των επενδύσεων στις μεταφορές. Εδώ αναλύονται διεξοδικά τα στάδια και οι βασικές μέθοδοι αξιολόγησης επενδύσεων.

Το Κεφάλαιο οκτώ αναλύει τις μορφές ελέγχου και ρύθμισης του τομέα, με ιδιαίτερη αναφορά στα διάφορα μεταφορικά συστήματα.

Στο ένατο Κεφάλαιο ο Σ. διαπραγματεύεται το ιδιαίτερα ενδιαφέρον αντικείμενο του σχεδιασμού και της πρόβλεψης, όπου παρουσιάζονται τα βασικά βήματα και τα μοντέλα που χρησιμοποιούνται σήμερα.

Στο δέκατο Κεφάλαιο γίνεται αναφορά στην πολιτική, που ακολουθεί η Ε.Ε. για τον τομέα των μεταφορών. Παρουσιάζονται οι στόχοι της κοινής πολιτικής καθώς και οι επί μέρους πολιτικές για τα διάφορα μεταφορικά συστήματα.

Στο τελευταίο ενδέκατο Κεφάλαιο παρουσιάζεται η έννοια, η σημασία και η εξέλιξη των συνδυασμένων μεταφορών στα πλαίσια της μεταφορών πολιτικής στην Ε.Ε..

Το όλο έργο χαρακτηρίζεται για την γλαφυρότητά του, την σαφήνειά του, την άρτια οικονομική προσέγγιση των θεμάτων, που διαπραγματεύεται, δίδοντας έτσι την δυνατότητα στον αναγνώστη να κατανοήσει το εύρος των θεμάτων, που παρουσιάζει.

Συμπερασματικά, το έργο μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένα πολύτιμο εργαλείο για τον οικονομολόγο των μεταφορών, μία σημαντική πηγή γνώσεων και πληροφοριών, σε θέματα μικροοικονομικής ανάλυσης, κόστους, τιμολόγησης, ρύθμισης της αγοράς, ανταγωνισμού και αξιολόγησης των επενδύσεων στον τομέα των μεταφορών.

Καθηγητής Κωνστ. ΓΕ.
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ